

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง ประโยคและส่วนประกอบของประโยค
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง กระเช้าสีดา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประโยคและส่วนประกอบของประโยค (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ประโยคและส่วนประกอบของประโยค

๑. ความหมายของประโยค

ประโยค คือ หน่วยทางภาษาที่ประกอบด้วยคำหรือกลุ่มคำเรียงต่อกัน ประโยคเป็นหน่วยทางภาษาที่สามารถสื่อความได้ โดยประโยคจะประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ **นามวลี**กับ**กริยาวลี** ประโยคอาจมีเพียงกริยาวลีก็ได้ แต่จะมีเพียงนามวลีไม่ได้

ข้อความต่อไปนี้**ไม่เป็นประโยค** เพราะมีแต่นามวลี ไม่มีกริยาวลี

ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย

พวกเรานักเรียนบ้านไร่ทั้ง ๖ คน

ข้อความต่อไปนี้**เป็นประโยค** เพราะประกอบด้วยกริยาวลีเพียงลำพัง หรือประกอบด้วยนามวลีกับกริยาวลี

กรุณาลุกขึ้น

อย่ายอมแพ้เป็นอันขาด

ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย**กรุณาลุกขึ้น**

พวกเรานักเรียนโรงเรียนบ้านไร่ทั้ง ๖ คน **อย่ายอมแพ้เป็นอันขาด**

๒. ส่วนประกอบของประโยค

โดยทั่วไปประโยคประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ **นามวลี** ทำหน้าที่ **ประธาน** กับ**กริยาวลี** ทำหน้าที่ **ภาคแสดง** ดังตัวอย่าง

นามวลี	กริยาวลี
ประธาน	ภาคแสดง
-	เหนื่อย
พ่อ	เหนื่อย
พ่อของผม	เหนื่อยมาก
พ่อของผม	เหนื่อยจนบอกไม่ถูก
เพื่อน	เป็นคนอดทน
เพื่อนคนนั้น	เป็นคนอดทนมากที่สุด